

IDUỌ OWO
Genesis 3:1-24
ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 3
Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Nso ńkpọ edi owo eke afo etide enye?” (Psalm 8:4).

Etimere Emem

Emem, ye uyai ye inem edidiana kiet ke ińwań Eden ekedi ke ibio-ibio ini. Edisana uwem emi Adam ye Eve ekedude ama osop ke ibio-ibio ini oto ke mmọ nditut utọń ke uyo Edima Ete mmọ emi odude ke Heaven, emi okoyomde ndinam eti ńkpọ ikpọń-ikpọń nnọ mmọ.

Ke ofum mbubreyo Abasi esisuhọre edi edisańa onyuń eneme ye mmọ oro Enye okobotde. Enye ama enem esit abańa ebuana mmọ nte ufan, ebuana mmọ ama onyuń enem. Idiọk-ńkpọ ikoduhe ke esit Adam ye Eve ndinam mmọ ekukop inem ke iso Edisana Abasi. Nso utọ inem ererimbot ekedi emi, emi mmọ ekeduńde!

Edi Satan ekedi usen kiet ńko. Enye okop inemesit ndisin ntime. Utom esie edi ndibiańa owo ndinyuń ndomo ndibiat obio ubọń Christ. Ke mbuk kpukpru emana, imokut ite, ke ini Abasi ọtọńde ndidiọń ikọt Esie, Satan eyedi man odomo ndibiọń. Abasi edi Enye emi enyenede kpukpru odudu, ndien Enye ekeme ndisobo Satan, nnyuń mbiọń enye ke nsinsi, edi ini oro ikemke kańa. Jesus okokot enye “ọbọń ererimbot emi” (John 12:31), edi enọ enye odudu emi enyenede adańa ke ibio-ibio ini. Nte ededi, ke akpatre, Jesus eyekan kpukpru odudu Satan. “Ema esio Eyen Abasi enim ke ntak emi, man Enye akpabat utom Satan” (1 John 3:8). Eyeduọk Satan ke akwa mkpọdiọhọ ikań, do, “eyenyuń etuhọre mmọ ke uwemeyo ye ke okoneyo ke nsinsi-nsinsi” (Eriyarare 20:10).

Ke ndo-ndo oro Abasi ama akanam owo esin ke ediye ererimbot, Satan ama edi ndibiat kpukpru ńkpọ.

Esit Ndimek Se Amade

Abasi okoyom owo okpono imọ koro owo ekenyenede udọń ndikpono Enye. Abasi okpokobot Adam ke usuń eke anade nte enye aka iso ọfọn. Minyuń ikpekemeke ndinam ńkpọ efen ńkan nditoro Abasi. Edi Abasi okoyom unyime itoro emi otode esit ekọm iren ye iban emi ekopde item. Ntre ke Enye okobot mmọ onyuń ọnọ mmọ esit ndinam nte mmọ emade. Mmọ ekenyene ndikpono Abasi edieke mmọ emade, midighe mmọ ekeme nditre.

Afo emekeme ndikere ete Adam ye Eve ekpana nte mmọ enyene esit ekọm enọ Abasi, enyuń edat esit ndinam item Esie. Ke ebede oro, Abasi ama ọńwońọ ndinọ mmọ ufen edieke mmọ mikopke item Esie.

Usuń idiọk-ńkpọ kiet akana ọnọ owo, ndien enye ama ọduọ oduk ke esit. Abasi ama ọnọ mmọ ibet kiet ndinim: “Edi ama edi eto ifiọk, eti ye idiọk, kudia ke esit” (Genesis 2:17).

Eyighe Ama Oduk

Satan ama aka etiene Eve nte urukikọt, onyuń obup ete “Nte Abasi ọkọdọhọ ete, Mbufo ekudia baba eto ińwań emi kiet?” ńwed Abasi etiń ọnọ nnyin ete ke urukikọt ama enyene ńkari akan kpukpru unam obot emi Jehovah Abasi akanamde. Enye ekedi ńkukure unam emi Satan ekenyenede ndida nnam utom esie. Satan ama ọfiọk se Abasi akakpande, edi enye okobup mbume man esin ekpri eyighe ke esit Eve.

Eve ọkọbọrọ usọp-usọp: “Edi ama edi mfri eto emi odude ke ufọt ińwań, Abasi ama ọdọhọ ete, Mbufo ekudia ke esit, ekunyuń etuk enye, mbak edikpańa.” Enye ama ọfiọk ibet Abasi ndien ikenyeneke aba ikọ nnyańa-idem. Enye ńko ama onyuń ọdiọńọ ufen emi enye edibọde edieke enye otutde utọń. Enye ikpekepańke utọń inọ Satan.

Nnyin imenyene ńwed Abasi, kpa ikọ Abasi. Edieke mbume ekededi odude ke esit nnyin ke abańa uduak Abasi, nnyin imekeme ndikut ibet Abasi ke ńwed Esie emi edade Edisana Spirit ewet. Satan edi nte angel uńwana etiene ediwak owo onyuń abiańa mmọ ye ediwak eńwońọ ke ifiọk eke okponde akan, odudu eke okponde akan, mme ke se mmọ ekerede ete edi ifiọk ńkpọ spirit, mmọ ema ekpań utọń enọ enye, utu ke etuak eda ke akpanikọ Abasi. Eyak nnyin isọńọ iyire ke utibe Ikọ Abasi, ikuyak baba owo kiet esin eyighe ke esit nnyin, ke ndibup mbume emi, “Nte Abasi ọkọdọhọ ete?”

Edi ntre, Abasi ama ọdọhọ, ndien Eve ama ọfiọk ntre. Satan ikafañake se Abasi ọkọdọhọde, edi enye akafaña nta emi Abasi ọkọnọde. “Koro Abasi ọmọfiọk ete, ke usen eke mbufo ediade ke esit, ndien enyin mbufo eyetara; mbufo eyenyuñ etie nte Abasi, efiọk eti ye idiọk.”

Eti Ye Idiọk

Tutu osim ini ntem, Adam ye Eve ekenyene ifiọk eti ikpọñ-ikpọñ. Nso utọ uwem inemesit ke mmọ ekedu, ifiọkke baba idiọk-ñkpọ kiet! Nso idi nta emi mmọ ekeyomde ndifiọk idiọk-ñkpọ? Satan eketiñ akpanikọ ke ini enye ọkọdọhọde ete, ke mmọ eyefiọk eti ye idiọk edieke mmọ ediade mfri eto ifiọk eti ye idiọk, edi nso ufọn ke oro edida ọsọk mmọ? Mmọ edida mfuhọ esọk idem mmọ ke ndinyene utọ ifiọk oro.

Abasi ama etetiñ ete: “Koro ke usen eke afo adiade ke esit afo eyekpa mkpa.” Satan ekañ ikọ Abasi onyuñ ọdọhọ ete, “Mbufo idikpaha.” Ndusuk owo ekeme nditọñ nta ndọhọ ete ke Satan eketiñ akpanikọ, koro Adam ye Eve ikakpaha mkpa ikpọhidem ke usen oro. Edi mmọ ema ekpa ke spirit enyuñ ebin mmọ esioño ke iñwañ, ke ebiet emi mmọ ekenyenede ebuana ye Abasi.

Nso idi mkpa? Ini kiet, andikara ama edi ebine Jesus onyuñ ọdọhọ Enye ete edinam eyen-añwan esie emi akakpade enyene uwem. Jesus ọkọbọrọ ete “eyen-añwan ikpaha mkpa, edi edede” (Matthew 9:24). Ke nditiñ akpanikọ, eyen-añwan oro ama akpa, edi Jesus okot ete idap. Owo ekeded emi ọkpọñde ererimbot emi mbemiso Jesus edi, akpa mkpa, owo Abasi ye anam idiọk-ñkpọ ukem-ukem; edi ke ñkañ owo Abasi, mkpa edi ndibe nduk ke uwem eke ọfọnde akan. Mkpa emi anam-idiọk okutde edi ndibọ ndutuhọ ke nsinsi.

Nsọñ-ibuot ye Abasi ada nsinsi mkpa edi. Edieke Adam ye Eve miekabakade esit, mmọ ema ebọ ufen nsinsi mkpa oro koro mmọ ekenamde idiọk-ñkpọ ke iso Abasi ke ndikop uyo urukikọt.

Okposuk edi nte Adam ye Eve mikakpaha mkpa ikpọhidem ke usen emi mmọ ekeduede Abasi, ema ebire ikpe mkpa enọ mmọ. Owo ekenyene ndidu uwem ke nsinsi, edi ke emi Abasi ama ọdọhọ owo ete “koro afo edide nta, eyenyuñ afiak ke nta.”

Ke Idaha Ke Idaha

Ke nsọñ-ibuot Eve, enye ekedue ke idaha ke idaha. Ke akpa ifet, enye akakpañ utọñ ọnọ Satan. Ekem enye ese eto onyuñ okut ete ke eye ke enyin. Satan eyedi ndidomo nnyin ñko, ndien edieke nnyin ikpañde utọñ inọ enye, ke ibio-ibio ini ke iwọñde enyin ise mme ñkpọ eke enye owutde nnyin, imekeme ndikere ete ke mmọ efọn eti-eti. Tim kpeme! Kuse mme ñkpọ eke Satan adade odomo fi. Ke esisit ini, afo eyekut idem fo nte enyenede udọñ itọñ ọnọ mme ñkpọ emi ke afo esede mmọ.

Ndusuk ini, mkparawa imaha ndikpañ utọñ nno item mme ete ye mme eka mmọ, mme, ikpọ owo emi efiọkde ñkpọ ekan mmọ enyuñ efiọkde mme ñkpọ iduọ emi edude ke mme inemesit ñkpọ uwem ererimbot emi etiede nte idiọk iduhe ke esit. Mmọ ekabare edi mbon nsọñ-ibuot, esuk ema ndisaña ke usuñ idem mmọ, enyuñ ekere ete mme imọ imọfiọk ñkpọ ikan mmọ oro. Ke akpatre, Satan ada odudu esie ọbọp mmọ, ibọhọke mmọ ekabare esit etua mkpọfiọk ke idiọk-ñkpọ mmọ, mmọ eyetak ke nsinsi. Kunim mme ñkpọ etabi Satan ke akpanikọ, okposuk edi ndusuk ñkpọ emi enye etiñde ekemedede ndidi akpanikọ. Ke ndida ekpri akpanikọ mbuak ye nsu esie, enye abiaña ediwak owo emi enyenede udọñ ndinam akpanikọ nno Abasi mmọ. Iduhe ñkpọ emi enye etiñde emi adade ufọn ọnọ fi. “Enyene usuñ eke enende ke iso owo: ndien utit esie edi usuñ mkpa” (Mme Ñke 14:12).

Ubiom-ikpe

Nso idi nta emi Adam ye Eve ekedibede ke mbubreyo oro ke ini Abasi ekedide ndineme nneme ye mmọ? Satan ama anam edidia mfri eto emi mmọ ekediade etie nte mmọ ikeduehe. Edi mmọ ema ebiet mbet Abasi, ndien ke ndo-ndo oro, mmọ enyene ubiom-ikpe. Mmọ ema efiọk ete imanam se idiọkde.

Ntut-utọñ kiet oro onuk ofuri uduot owo esin ke idiọk-ñkpọ. Kpukpru nditọ-ọwọñ emi emanade eduk ke ererimbot emana ye uduot idiọk-ñkpọ oro. Adam ye Eve ema eduok mbiet Abasi emi ekedade ebọt mmọ, oto ke idiọk-ñkpọ kiet oro. Nte omokut nte idiọk-ñkpọ kiet abiatde ñkpọ?

Ke ini Abasi okokotde Adam, “Afo odu mmọñ?” Adam ama ọbọrọ ete ke imọ ikefehe ndik. Idiọk-ñkpọ ada ndik edi. Ima eke ọfọnde ama ebin ndik efep (1John 4:18). Edieke Adam akpakakade iso ndima Abasi ke ofuri esit esie, enye ikpeketutke utọñ ke uyo Abasi. Nnyin inyeneke ndik ye Abasi ke ini nnyin idude uwem eke enemde enye esit.

Kere baña ndik emi edidude ke esit mme idiok-owo ke ini mmọ edidade ke iso Ebiere-ikpe ofuri ererimbot ke akwa Afia Ebekpo Ubierikpe!

Ke ini ekewutde Adam ndudue esie, enye ama otōñọ ke ndo-ndo oro ndinọ mfaña. Eve, nwan oro Abasi okonode enye, ama onọ enye udia, enye onyūñ adia. Ke ikọ efen, Adam akañwana ndibiom Abasi ikpe. Edieke Abasi mikpokobotke nwan oro, enye ikpekenyeneke idomo oro. Edi oro ekedi ikpikpu mfaña.

Emā esuñi kpukpru nkpọ emi Abasi okobotde nko oto ke idiok-nkpọ Adam. Urukikot emi Satan akadade nte nkpọ utom esie, okobọ isuñi eke odobide akan eke kpukpru mme unam eken. Satan ye owo ekenyene ndidi nsinsi asua otōñode ke ini oro.

Akpa ye mbara nkukwọ-inọ eyetibe ndibiñọ nkpọri eto emi onode udia. Ke oro ama ekebe, Adam akana nte anam okposon utom man enyene se adiade. “Ke ibiak iso fo ke afo edidia udia.”

Andifak

Eketie nte kpukpru nkpọ emā etak. Uyai ererimbot ye inem ebuana emi mme andiduñ ke esit ekenyenede ye Abasi emā ebiara. Paul Apostle etiñ onọ nnyin, “koro nnyin imofik ite ofuri ekondo ke omum mmum, onyūñ odu ke ubiak uman tutu osim emi” (Nwed Mbon Rome 8:22). Kpukpru se Abasi okobotde ebọ ufen koro owo akanamde idiok-nkpọ.

Kpa ye oro, mbom Abasi okosuk ododu. Owo ikodotke mbom, edi Abasi ke ima Esie, okotōñọ ntak owut mbom. Enye okonwōñọ ete ke Andifak eyedi emi edinuakde urukikot ibuot. Emi ekedi akpa ntiñ-nnim ikọ ke abaña eridi Jesus, emi editode ke mkpa Esie enyaña nnyin.

Eriduok Iyip

Adam ye Eve emā edomo ndifuk but ye iferi mmọ ke ikon fig, edi idahemi, Abasi okowot mme unam onyūñ ada ikpa mmọ ofuk mmọ iferi. Ke ido emi, ekeduok iyip ebaña akpa idiok-nkpọ emi ekenamde. Mbet Abasi edi “ke eriduok iyip miduhe, eridahado inyūñ iduhe” (Mme Hebrew 9:22). Kpukpru ufene emi ekesiwotde ndida nnam uwa ke ofuri mbuk akani Ediom emi ekedi uwut-nkpọ, mme ndise eke Jesus emi edidide ke usen kiet ndikpa ke kros, oro edi --“Eyen-eron Abasi emi emende mme idiok-nkpọ ererimbot efep” (John 1:29).

MME MBUME

- 1 Nso ibet kiet ke Abasi okonọ Adam ye Eve?
- 2 Satan ekebem iso odomo anie owo?
- 3 Nso mbume ke enye okobup?
- 4 Nso ufen ke Abasi okonwōñọ ndinọ ke nsōñ-ibuot?
- 5 Nso ke Satan eketiñ abaña ufen oro?
- 6 Nso ke Eve akanam ke ini enye ama akadia mfri oro?
- 7 Nso ke Adam ye Eve ekenam ke ini Abasi ekedide ndineme nneme ye mmọ? Ntak?
- 8 Nso iketibe ke ntak idiok-nkpọ Adam ye Eve?
- 9 Anie ye nso ke idiok-nkpọ Adam okotuk?
- 10 Nso ikedi enwōñọ Andifak?